

СТАН ЕКСПОРТУ МЕТАЛОПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ

Інститут сталого розвитку ім. В.Чорновола, Національний університет «Львівська політехніка», 79013 Львів, вул. С.Бандери, 12, електронна пошта: virakos21@ukr.net

Металургія є однією з провідних галузей української промисловості і має суттєвий вплив на соціальний та економічний розвиток держави. Згідно статистичних даних металургійна галузь у 2010 р. займала 5 частину промисловості України, однак впродовж останніх років спостерігається тенденція скорочення металургійного виробництва, зокрема у 2016 р. його частка зменшилась до 14,7% [1]. Це пояснюється погіршенням умов інвестиційної діяльності, веденням бойових дій у східній частині України, де зосереджена лівова частка металургійного виробництва, знеціненням національної валюти, втратою сировинних ресурсів та застарілістю технологічного парку. Не дивлячись на те Україна залишається у десятці найбільших виробників сталі у Світі, займаючи протягом останніх років 10 позицію (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка обсягів виробництва сталі [2]

Роки	Обсяг виробництва сталі					
	Світ		Європа		Україна	
	тис. тонн	%	тис. тонн	%	тис. тонн	%
2006	1250098	100	207 386	16,6	40 891	3,3
2007	1348108	100	210 260	15,6	42 830	3,2
2008	1343429	100	198 705	14,8	37 279	2,8
2009	1238755	100	139 436	11,3	29 855	2,4
2010	1433433	100	172 911	12,1	33 432	2,3
2011	1538003	100	177 791	11,6	35 332	2,3
2012	1560131	100	168 589	10,8	32 975	2,1
2013	1650354	100	166 356	10,1	32 771	2,0
2014	1669894	100	169 301	10,1	27 170	1,6
2015	1620408	100	166 115	10,3	22 968	1,4
2016	1 628 049	100	162 024	9,95	24 220	1,5

Порівняльний аналіз динаміки обсягів виробництва сталі у Світі, Європі та Україні показує, що обсяг виробництва сталі в Україні у 2016 році знизився більше ніж у два рази у порівнянні з 2006 роком. Такий стан негативно впливає на розвиток не лише металургійної галузі України, а й машинобудівної, будівельної та інших, які потребують значних обсягів металопродукції. Це зумовлено інтенсивним розвитком металургійної галузі у Китаї, Японії та Індії, які стали лідерами не лише у виробництві, а й у споживанні металопродукції.

Не дивлячись на те, що Україна є у десятці виробників сталі, вона також є одним з лідерів експорту металопродукції. Наприклад, у 2016 році Україна посіла шосте місце серед світових експортерів металопродукції, при цьому частка експорту

складає 70-75% від усього обсягу виготовленої сталі [3]. Для більш детального висвітлення стану обсягу експорту металопродукції необхідно проаналізувати його структуру, а саме частку напівфабрикатів та готової продукції. У табл. 2 наведено динаміку та структуру експорту металопродукції України впродовж 2007-2016 рр.

Таблиця 2

Динаміка експорту металопродукції України [2]

Роки	Обсяг експорту металопродукції								
	Усього	у тому числі:							
		напівфабрикати		довгий прокат		плоский прокат		трубна продукція	
		тис. тонн	%	тис. тонн	%	тис. тонн	%	тис. тонн	%
2006	30308	11827	39,1	7458	24,6	9011	29,7	2005	6,6
2007	28648	12763	44,6	5819	20,3	8249	28,8	1808	6,3
2008	23970	11520	48,0	5000	20,9	6061	25,3	1381	5,8
2009	25201	11430	45,4	5909	23,4	6565	26,1	1291	5,1
2010	25955	10816	41,8	5922	22,8	7561	29,1	1648	6,1
2011	24142	10101	41,8	5937	24,6	6562	27,2	1536	6,4
2012	24720	10952	44,3	5832	23,6	6752	27,3	1177	4,8
2013	21492	9290	43,2	4956	23,1	6275	29,2	966	4,5
2014	17721	7849	44,3	4326	24,4	4940	27,9	600	3,4
2015	18230	7833	42,9	4589	25,2	5298	29,1	508	2,8
2016	30308	11827	39,1	7458	24,6	9011	29,7	2005	6,6

Аналіз структури експорту металопродукції України свідчить, про те що значну частку експорту складають напівфабрикати, яка коливається в межах 39-48 %. З 2014 року спостерігається тенденція до поступового зменшення частки експорту напівфабрикатів, а натомість збільшення обсягу і відповідно частки експорту плоского прокату.

Отже, українським металургійним підприємствам необхідно переходити від експорту сировини та напівфабрикатів до експорту готової металопродукції, яка реалізується за значно вищими цінами, що сприятиме розвитку металургійної галузі та наповненню державного бюджету України.

Список використаної літератури

1. Держстат України, 2017. Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) за видами економічної діяльності у 2010-2016 роках. [online]. Доступно: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/pr/orp_rik/orp_rik_u.htm
2. Steel statistical yearbook 2017. World Steel Association Economics Committee. [online]. Доступно: <https://www.worldsteel.org/en/dam/jcr:3e275c73-6f11-4e7f-a5d8-23d9bc5c508f/Steel+Statistical+Yearbook+2017.pdf>
3. Steel Exports Report: Ukraine, 2017. Global Trade Atlas. [online]. Доступно: <https://www.trade.gov/steel/countries/pdfs/exports-ukraine.pdf>